

Przedmiotowe Zasady Oceniania
Historia, klasa czwarta
Szkoła Podstawowa im. C. K. Norwida w Dąbrówce

Celem oceniania ucznia jest:

- aktywizowanie go do nauki i motywowanie do dalszej pracy,
- obserwowanie i wspieranie jego rozwoju,
- informowanie o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- powiadamianie rodziców (opiekunów), nauczycieli, wychowawców, władz szkolnych o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Uczeń powinien być oceniany systematycznie przez cały okres nauki. Kontrola i ocena stopnia opanowania materiału obejmuje materiał, który został opracowany na lekcjach i jest ujęty w podstawie programowej. Pozwoli ona na wykrycie luk, opóźnień i błędów w wiadomościach, umiejętnościach i postawach ucznia.

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne, prace praktyczne oraz aktywność:

1. Prace pisemne:
  - odpowiedzi na pytania,
  - rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,
  - sprawdziany, testy,
  - kartkówki.
2. Wypowiedzi ustne:
  - kilkudzaniowa wypowiedź,
  - udział w dyskusji,
  - prezentacja pracy własnej lub grupy.
3. Prace praktyczne:
  - wytwory ucznia np. albumy, słowniki, praca plastyczne,
  - gromadzenie i segregacja materiałów,
  - posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym
  - wykonywanie ćwiczeń w zeszytach ćwiczeń (w klasach które z niego korzystają) lub na kartach pracy,
  - tworzenie notatek.
4. Aktywność:
  - współpraca w grupie,
  - samokształcenie,
  - wykonywanie dodatkowych zadań.

Ocenie podlegają:

- sprawdziany wiadomości, testy (obejmują materiał z działu, trwają 45 minut, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem)
- odpowiedzi ustne z ostatniej lekcji w klasie IV,
- kartkówki (mogą być zapowiedziane, obejmują materiał z ostatniej lekcji w klasie IV,

- aktywność na lekcji (5 plusów – ocena bardzo dobra, 5 minusów ocena niedostateczna; na wniosek ucznia można dokonać przekonwertowania mniejszej liczby plusów np. dwóch czy trzech na ocenę – np. dop. lub dost.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń (w klasach, gdzie jest stosowany)
- dodatkowe prace np. referaty, wywiady, prezentacje multimedialne, plakaty itp.
- projekty edukacyjne,
- udział ucznia w konkursach.

Ocena śródroczna i roczna

Ocenę śródroczną i roczną wystawia się na podstawie ocen cząstkowych zdobytych w czasie półrocza (roku szkolnego). *Ocena śródroczna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.*

Aktywność uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach historii

Oceniane umiejętności	Aktywność ucznia podlegająca obserwacji i ocenie	Narzędzia oceny
Pisanie	Referaty Sprawdziany pisemne Kartkówki	Kryteria oceny prac pisemnych Kryteria sprawdzianów
Mówienie	Wypowiedzi ustne na lekcjach Udział w dyskusji	Kryteria wypowiedzi ustnej Obserwacja
Współpraca w grupie	Praca w grupach na lekcji	Obserwacja Karta oceny pracy w grupie Karta samooceny
Posługiwanie się terminami historycznymi	Wypowiedzi ustne Prace pisemne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych
Posługiwanie się mapą i atlasem	Wypowiedzi ustne Prace pisemne Zadania praktyczne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych Obserwacja
Porządkowanie i selekcja materiału	Gromadzenie i selekcja materiału	Obserwacja
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	Praca ze słownikami Gromadzenie materiału Samodzielne zdobywanie informacji	Obserwacja
Terminowość wykonywania zadań	Planowanie Organizowanie	Obserwacja
Kreatywność	Prace praktyczne	Obserwacja

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego	Systematyczność Estetyka Pomysłowość	Obserwacja
------------------------------------	--	------------

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej z historii

Ocena **niedostateczna:**

- nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych zadań.

Ocena **dopuszczająca:**

- przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności,
- potrafi określić wiek, jego połowę, w którym miało miejsce dane wydarzenie,
- potrafi umieścić najważniejsze wydarzenia w czasie, zaznaczyć je na osi czasu,
- zna podstawowe fakty, postacie i terminy niezbędne w procesie nauki,
- wypowiada się krótkimi zdaniami, popełnia liczne błędy językowe.

Ocena **dostateczna:**

- uczeń rozumie podstawowe fakty i pojęcia historyczne,
- potrafi uporządkować najważniejsze wydarzenia chronologicznie,
- potrafi łączyć postacie z odpowiadającymi im wydarzeniami,
- potrafi z osi czasu odczytać zaznaczoną datę,
- wskazuje na mapie miejsca omawianych wydarzeń,
- potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji,
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy,
- formułuje wypowiedź 2-3 zdaniową,
- popełnia błędy językowe i stylistyczne.

Ocena **dobra:**

- samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy, a trudniejsze przy pomocy nauczyciela,
- określa przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji,
- potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób,
- lokalizuje na mapie przebieg wydarzeń,
- porządkuje wydarzenia chronologicznie,
- wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji,
- formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź,
- próbuje dokonywać własnych sądów i opinii.

Ocena **bardzo dobra:**

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze,
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji,

- samodzielnie dostrzega i omawia przyczyny i skutki wydarzeń,
- przedstawia na mapie zmiany terytorialne,
- potrafi z osi czasu odczytywać odpowiadającą danemu wydarzeniu datę,
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela,
- samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych wydarzeń i postaci,
- formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym.

Ocena celująca:

- samodzielnie rozwiązuje problemy,
- wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości poza podręcznikowe, które uczeń samodzielnie zdobył,
- samodzielnie dostrzega związki między wydarzeniami,
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi argumentami,
- wykorzystuje wiedzę o regionie,
- wypowiada się poprawną polszczyzną.

Kryteria oceny pracy w grupie

- zaangażowanie w pracę grupy
- realizacja wyznaczonego zadania
- pełnione funkcje i role
- rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- umiejętności pracy w grupie

Wymagania na poszczególne oceny podczas pracy w grupie:

niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Przeszkadza członkom grupy w pracy Nie wykonuje wyznaczonej pracy w określonym czasie Zajmuje się innymi sprawami Nawet przy pomocy kolegów i nauczyciela nie wykonuje zadania Nie wywiązuje się (lub rzadko) z powierzonych zadań i funkcji Nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu Nie docenia pracy innych,	Na czas wykonuje tylko część zadanej pracy Czasami przeszkadza innym Realizuje przy pomocy kolegów lub nauczyciela tylko część zadań Czasami nie wywiązuje się z pełnionych w grupie funkcji Nie przyjmuje do wiadomości informacji zwrotnych nauczyciela i kolegów na temat jego pracy w zespole Rzadko chwali wkład pracy innych Nie szanuje zdania innych	Pracuje przy wykonaniu większości zadań ale zdarza mu się nie akceptować przynależności do danej grupy Realizuje większość zadań sam Zgodnie z predyspozycjami potrafi wykonać niektóre funkcje w grupie Akceptuje opinie nauczyciela i kolegów na temat swojej pracy w grupie Potrafi pochwalić kolegów za pracę ale zdarza mu się	Jest zdyscyplinowany Wnosi pozytywny wkład w pracę grupy Wykonuje zadanie w wyznaczonym czasie Konsekwentnie wykonuje swoją pracę Wykonuje zgodnie z predyspozycjami przydzielone funkcje ale próbuje podejmować inne Dostrzega swoje wady pracy w grupie i stara się je likwidować Tolerancyjny	Zaangażowany w pracę w grupie Wykazuje inicjatywę Angażuje wszystkich do pracy Pomaga kolegom mającym trudności Samodzielnie podejmuje się realizacji zadania Przyjmuje na siebie wiele zadań Zdyscyplinowany Potrafi pokierować członkami zespołu Pełni wiele funkcji	Szczególnie zaangażowany w pracę w grupie, Potrafi pokierować członkami zespołu, Pełni wiele funkcji (w tym chętnie przyjmuje rolę lidera i dobrze się z niej wywiązuje), Pomaga kolegom mającym trudności Przyjmuje na siebie wiele zadań Potrafi wskazać swoje mocne i słabe punkty pracy w grupie oraz dokonać samooceny

negatywnie dominuje w grupie		również i ich krytyka	Docenia pracę innych	Potrafi wskazać swoje mocne i słabe punkty pracy w grupie Potrafi ocenić pracę innych, stwarza pozytywną atmosferę podczas pracy, szanuje innych	efektów pracy jego grupy, Potrafi ocenić pracę innych
------------------------------	--	-----------------------	----------------------	---	--

Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych

Uczniowie zobowiązani są do systematycznego prowadzenia zeszytu ćwiczeń (w klasach, gdzie jest stosowany) oraz zeszytu przedmiotowego.

Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki. Nauczyciel, oceniając zeszyt, bierze pod uwagę przede wszystkim kompletność notatek.

Ocena za prowadzenie zeszytu może być wystawiona raz w półroczu i przy jej wystawianiu będą brane wyżej wymienione elementy. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszytcie za czas swojej nieobecności. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.

Ocenianie prac pisemnych tj. sprawdzianów, kartkówek i testów

- Sprawdziany są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych.
- Sprawdzian poprzedzony jest lekcją powtórzeniową.
- Sprawdzian jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, termin pisania sprawdzianu jest wpisany do dziennika elektronicznego w terminarzu. Sprawdzian trwa 45 minut.
- Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie.
- Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni roboczych od daty pisania,
- Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu lub zapowiedzianej kartkówki w terminie, pisze je na następnej lekcji, na której się pojawi. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel ustala z uczniem inny termin sprawdzianu lub zwalnia go z pisania. W rubryce w dzienniku stosuje zapis nb.
- Kartkówki obejmują materiał z ostatniej lekcji, mogą być niezapowiedzane. Kartkówki obejmujące materiał z większej liczby lekcji muszą być zapowiedzane z wyprzedzeniem podobnym jak w przypadku sprawdzianów. W przypadku zapowiedzianych kartkówek nauczyciel zapisuje termin do dziennika elektronicznego w terminarzu. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na zapowiedzianą kartkówkę.
- Ocenę z kartkówki uczeń może poprawić na zasadach ustalonych z nauczycielem. W szczególnych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć inną pracę uczniowi tak, by mógł ocenę poprawić.
- Punktacja prac pisemnych tj. godzinnych sprawdzianów, prac klasowych, testów kompetencyjnych i kartkówek jest przeliczana na oceny zgodnie z progami procentowymi określonymi w Statucie Szkoły.

Informowanie rodziców o ocenach

Oceny z odpowiedzi ustnych, za aktywność, a także oceny z kartkówek, testów, sprawdzianów i innych prac pisemnych wpisywane są do dziennika elektronicznego.

Prace pisemne są do wglądu rodzica. Sprawdzonej pracę wziętą do domu uczeń zobowiązany jest zwrócić nauczycielowi na następnej lekcji. Prace te przechowywane są w szkole przez rok szkolny i są także udostępniane rodzicom na ich prośbę w trakcie zebrań, dni otwartych lub w trakcie spotkań indywidualnych po wcześniejszym umówieniu się. Informacje o ocenach mogą być też przekazywane przez wychowawcę na zebraniach, dniach otwartych i w czasie indywidualnych spotkań.

Kryteria wymagań w stosunku do uczniów z dysfunkcjami

Nauczyciel uwzględnia zalecenia zawarte w opiniach poradni pedagogiczno – psychologicznej i w IPET. Nauczyciel dostosowuje uczniom sposób przekazywania wiedzy i ocenianie.

Zadawanie prac domowych

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samouczenia się.

Nauczyciel może zadać uczniom pisemną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. W przypadku zadania takiej pracy, nauczyciel sprawdza ją i przekazuje uczniowi informację zwrotną.

Nieprzygotowania

Uczeń w każdym półroczu, na początku lekcji może zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie.

- w klasie IV – 1 nieprzygotowanie,

W dzienniku lekcyjnym odnotowane ono będzie skrótem np.

Uzupełnianie zaległości po okresie nieobecności ucznia

Uczeń po usprawiedliwionej nieobecności trwającej do tygodnia powinien być przygotowany na kolejną lekcję (uzupełniony zeszyt, znajomość materiału).

Uczeń po usprawiedliwionej nieobecności trwającej ponad tydzień ma kolejny tydzień na uzupełnienie wszelkich zaległości.

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności trwającej powyżej dwóch tygodni, nauczyciel indywidualnie ustala z uczniem termin i sposób nadrobienia zaległości. W takim wypadku uczeń nie musi również od razu przystępować do zaległego sprawdzianu.

Ogólne wymagania na poszczególne oceny szkolne w klasyfikacji śródrocznej i rocznej

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- Nie opanował minimum wiadomości programowych,
- Uczeń nie opanował podstawowych pojęć, dat, wydarzeń, które umożliwiłyby mu kontynuowanie nauki.
- Wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki.
- Nie wykazuje zainteresowań historią Polski, świata i swojego regionu. Nie rozumie istoty faktów i wydarzeń historycznych, zjawisk społecznych.
- Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym,
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela
- nie pracuje w grupie ani zespole zadaniowym,
- nie formułuje własnych wniosków,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu poprawnym,
- czasami pracuje nie systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową,
- rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych,
- czasami poprawnie formułuje wnioski,
- ma problemy z obroną swoich poglądów,
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji.
- zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu.

DOBRA jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu średnim,
- charakteryzuje go najczęściej systematyczna i efektywna praca zarówno indywidualna jak grupowa,
- często uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych,
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swoich poglądów,
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji.
- zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów regionu.

BARDZO DOBRA jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności programowych,
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa,
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych,
- właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów,
- wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji .
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości.
- wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii ale również przedmiotów pokrewnych.
- posiada dużą wiedzę o historii regionu.

CELUJĄCA jeżeli:

- opanował w sposób doskonały zakres wiedzy i umiejętności programowych, potrafi je wykorzystać do argumentowania postawionej tezy lub własnego stanowiska.
- przejawia samodzielne inicjatywy rozwiązywania konkretnych problemów,
- bierze udział w konkursach historycznych,
- wiąże dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi.

Poprawa ocen cząstkowych (bieżących) z prac pisemnych

Uczeń do poprawy pracy pisemnej tj. takiej trwającej 45 min. przystępuje tylko raz w ciągu dwóch tygodni od wystawienia oceny. Oceny z popraw wpiswane są obok oceny uzyskanej.

Tryb i forma poprawiania ocen cząstkowych oraz śródrocznych i rocznych z historii

Ocena	Termin poprawy	Forma poprawy	Uwagi
Ocena z zeszytu przedmiotowego	zgłoszenie – bezpośrednio po otrzymaniu oceny; poprawa w ciągu 10 lekcji od zgłoszenia	Uczeń od momentu zgłoszenia poprawy przez 10 kolejnych lekcji prowadzi zeszyt systematycznie i starannie, po czym oddaje go do ponownego sprawdzenia.	
Ocena z odpowiedzi ustnej lub kartkówki	zgłoszenie – bezpośrednio po otrzymaniu oceny; poprawa w ciągu 4 lekcji od zgłoszenia	Poprawa w terminie i na zasadach wskazanych przez nauczyciela.	Od nauczyciela zależy, kiedy poprosi ucznia do odpowiedzi – powinno to nastąpić w ciągu 4 lekcji od zgłoszenia.
Ocena z pracy pisemnej (sprawdzianu)	zgłoszenie – w formie pisemnej przez wiadomość librus,	Uczeń zgłasza chęć poprawy nauczycielowi. Nauczyciel przygotowuje dla ucznia nową wersję sprawdzianu z danego działu. W II semestrze uczniowie, którzy ze sprawdzianu otrzymali	Uczeń powinien się samodzielnie przygotować z tematu realizowanego na lekcji, na której pisał poprawę.

	w ciągu 14 dni od daty wpisania sprawdzianu.	ocenę ndst., a planują się ubiegać wyłącznie o ocenę dopuszczającą na koniec roku, w celu poprawy sprawdzianu mogą otrzymać od nauczyciela zadanie do opracowania z działu, z którego był sprawdzian. Poprawa w terminie wskazanym przez nauczyciela.	
Ocena śródroczna (roczna)	Zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły	Zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły	Zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły

Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny z historii w klasie IV szkoły podstawowej.

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ I. ZAPOZNAJ SIĘ Z HISTORIĄ							
	Zapoznanie z planem nauczania i przedmiotowymi zasadami oceniania.						
2.	Historia... Co to takiego? Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • historia jako dzieje, • praca historyka, • epoki w dziejach człowieka. 	Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.	Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii.	Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki.	III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
3.	Wśród starych ksiąg, obrazów i budowli. Zagadnienia: • źródła historyczne.	Uczeń wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek.	Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum. Dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane.	Uczeń wskazuje różne formy poznawania historii (film fabularny, dzieło malarskie). Rozumie znaczenie źródeł historycznych w pracy historyka, podaje konkretne przykłady.	Uczeń odczytuje informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane. Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.	Uczeń wymienia przykłady zabytków, które można zobaczyć w skansenie.	III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych.
4.	Kiedy to było? Historia zegara i nie tylko... Zagadnienia: • chronologia, • tysiąclecie, era, przed naszą erą, • określanie wieku wydarzenia na podstawie daty rocznej (w odniesieniu do naszej ery), • obliczanie czasu, który upłynął między wydarzeniami (z okresu naszej ery).	Uczeń zna różne rodzaje zegarów. Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).	Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu. Wie, co to jest chronologia. Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery). Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.	Uczeń wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze. Rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.	Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery. Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).	Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).	I. Chronologia historyczna. 2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok. 3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi. III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi.
5.	Palcem po mapie. Zagadnienia: • mapa historyczna,	Uczeń wie, co to są mapa i plan. Wie, co to jest: tytuł mapy, legenda mapy.	Uczeń wie, jakie są rodzaje map i planów historycznych. Wskazuje na mapie konkretne miejsca	Uczeń odróżnia różne rodzaje map historycznych. Wskazuje różnice między mapą dawną	Uczeń rozumie znaczenie czytania mapy dla poznania zjawisk i procesów historycznych.	Uczeń odczytuje legendę dowolnej mapy historycznej i wskazuje zamieszczone w legendzie symbole na mapie.	II. Analiza i interpretacja historyczna. 2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	• rodzaje map i planów historycznych.		i określa ich przynależność państwową.	i współczesną.			i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
DZIAŁ II. MOJA HISTORIA, MOJA OJCZYZNA							
8.	Ja i moja historia. Zagadnienia: • tradycja rodzinna, • pokolenie, • tablice genealogiczne.	Uczeń wie, co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, tablica przodków.	Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju oraz tablicę potomków od tablicy przodków. Podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.	Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków. Gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa.	Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.	Uczeń sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia.	I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej. Uczeń: 1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich.
9.	Wielka i mała ojczyzna. Zagadnienia: • region, • mała ojczyzna.	Uczeń wie, co to są: ojczyzna, patriotyzm, region.	Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.	Uczeń rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim życiu i w historii.	Uczeń znajduje informacje na temat swojej małej ojczyzny. Interesuje się życiem lokalnym.	Uczeń wyjaśnia pochodzenie słowa „patriota”.	I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej. Uczeń: 2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.
10.	Nasze polskie symbole. Zagadnienia: • stolica Polski, • godło, flaga i hymn państwowy, • historia polskiego godła.	Uczeń wie, które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.	Uczeń wymienia najważniejsze polskie święta państwowe.	Uczeń rozumie, że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek.	Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie.	Uczeń, posługując się przykładami, opowiada, jak godło Polski zmieniało się na przestrzeni wieków.	II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń: 1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
							narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie.
11.	Legendarne początki. Zagadnienia: • legendy polskie.	Uczeń wie, co to jest legenda.	Uczeń opowiada legendy o Lechu, Czechu i Rusie oraz o Piaście i Popielu.	Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu przeszłości. Wymienia przykłady legend związanych z różnymi regionami Polski.	Uczeń opowiada przykładową legendę związaną z wybranym regionem Polski. Wskazuje w legendzie elementy realne i fikcyjne.	Uczeń zna legendę o Kraku i Wandzie.	II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego. II. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 3) odróżnia historię od dziejów legendarnych.
DZIAŁ III. W POLSCE PIASTÓW I JAGIELLONÓW							
14.	W czasach Mieszka i Dobrawy. Zagadnienia: • Gniezno, • państwo Mieszka I.	Uczeń wie, co to są: plemię, gród.	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Opowiada, jak wyglądało życie codzienne w państwie Mieszka I.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Odróżnia źródło historyczne od legendy.	Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich. Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości.	Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski.
15.	Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski. Zagadnienia: • zjazd gnieźnieński.	Uczeń wie, kto to byli św. Wojciech i Bolesław Chrobry.	Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego. Opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski. Wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.	Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego. Podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.	Uczeń wie, kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włócznia św. Maurycego.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 2) Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie.
16.	Polska Kazimierza Wielkiego.	Uczeń wie, kto to był Kazimierz Wielki.	Uczeń wymienia najważniejsze	Uczeń wskazuje na mapie ziemie	Uczeń rozumie znaczenie panowania	Uczeń ocenia panowanie Kazimierza	IV. Postacie i wydarzenia [...].

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie państwa, Akademia Krakowska, uczta u Wierzyńka. 		osiągnięcia Kazimierza Wielkiego. Wie, kto to był Mikołaj Wierzynek. Zna datę założenia Akademii Krakowskiej.	wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę. Wymienia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia. Omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Wielkiego.	Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 3) ostatnim z Piastów – Kazimierzu Wielkim.
17.	Jadwiga i Jagiello – unia dwóch państw. Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> Jadwiga i Jagiełło, przyczyny unii Polski z Litwą. 	Uczeń wie, kto to byli Jadwiga Andegaweńska i Władysław Jagiełło.	Uczeń zna legendę o klamercie królowej Jadwigi. Wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie. Zna datę zawarcia unii w Krewie.	Uczeń zna herby Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego. Wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.	Uczeń zna rodowód królowej Jadwigi i wie, dlaczego zasiadła ona na polskim tronie.	Uczeń samodzielnie ocenia unię w Krewie.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagiello, Zawiszy Czarnym, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim.
18.	Wielka wojna z Krzyżakami. Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> przyczyny i skutki bitwy pod Grunwaldem, 	Uczeń wie, kim byli Krzyżacy. Zna datę bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem. Opowiada o bitwie pod Grunwaldem. Odczytuje z planu przebieg bitwy pod Grunwaldem. Rozumie znaczenie powiedzenia: „polegać jak na Zawiszy”.	Uczeń opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo. Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald. Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami.	Uczeń rozumie znaczenie bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń zna historię Zawiszy Czarnego. Opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką (patrz: karta pracy do lekcji 12.)	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagiello,

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
19.	Astronom, który poruszył Ziemię. Zagadnienia: • życie krakowskich żaków, • Mikołaj Kopernik – wykształcenie i dorobek.	Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.	Uczeń opowiada o życiu Mikołaja Kopernika. Opowiada o życiu krakowskich żaków.	Uczeń opowiada, jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik. Wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem. Objaśnia, czego dotyczyła teoria heliocentryczna.	Uczeń wyjaśnia, jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.	Uczeń zna najsławniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach.
DZIAŁ IV. W CZASACH ZWYCIĘSTW I LATACH NIEWOLI							
22.	Jan Zamoyski – wódz i mąż stanu. Zagadnienia: • edukacja, • działalność polityczna, • działalność kulturalna.	Uczeń wie, które miasto założył Jan Zamoyski.	Uczeń wie, kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia.	Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”. Wie, kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów. Wymienia trzech królów wybranych na polski tron po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów.	Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach.	Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa).	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 6) Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu.

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
23.	<p>W czasach skrzydlatych jeźdźców.</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czasy potopu szwedzkiego • Jan III Sobieski i wyprawa wiedeńska. 	<p>Uczeń wie, kto to byli: Jan III Sobieski.</p> <p>Zna datę bitwy pod Wiedniem.</p>	<p>Uczeń wie, co to była husaria i jak wyglądał husarz.</p> <p>Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją.</p> <p>Zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu szwedzkiego.</p> <p>Zna słowa drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia terminy: potop szwedzki, Lew Lechistanu.</p> <p>Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego.</p>	<p>Uczeń zna datę bitwy pod Chocimiem, w której dowodził Jan III Sobieski.</p> <p>Rozumie treść drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.</p>	<p>Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem.</p>	<p>IV. Postacie i wydarzenia [...].</p> <p>Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 7) bohaterach wojen XVII wieku, król Janie III Sobieskim.</p>
24.	<p>Insurekcja kościuszkowska.</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja 3 maja</i>, • Tadeusz Kościuszko – naczelnik powstania, • kosynierzy, • III rozbiór Polski. 	<p>Uczeń zna datę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji.</p> <p>Wie, kto to był Tadeusz Kościuszko.</p> <p>Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski.</p>	<p>Uczeń zna datę insurekcji kościuszkowskiej.</p> <p>Wie, co to jest insurekcja i kto to byli kosynierzy.</p> <p>Wie, dlaczego 3 maja obchodzi się w Polsce święto narodowe.</p>	<p>Uczeń zna datę i przyczyny II rozbioru Polski.</p> <p>Opowiada o bitwie pod Raławicami.</p> <p>Wie, co to była <i>Konstytucja 3 maja</i> i rozumie jej znaczenie.</p> <p>Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie.</p>	<p>Uczeń ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony.</p>	<p>Uczeń na podstawie wiedzy z bieżącej lekcji (i ewentualnie z lekcji dodatkowej <i>*Epoka stanisławowska</i>) wymienia przyczyny rozbiorów Polski.</p>	<p>IV. Postacie i wydarzenia [...].</p> <p>Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Raławic.</p>
25.	<p>Dał nam przykład Bonaparte.</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>Legiony Polskie we Włoszech – Jan Henryk Dąbrowski i Józef</p>	<p>Uczeń wie, kto i kiedy napisał tekst <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.</p> <p>Zna na pamięć pierwszą zwrotkę i refren polskiego</p>	<p>Uczeń wie, kto to byli: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki.</p> <p>Wie, kiedy powstały Legiony Polskie.</p> <p>Zna na pamięć polski hymn.</p>	<p>Uczeń opowiada o powstaniu Legionów Polskich.</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej.</p>	<p>Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków.</p>	<p>IV. Postacie i wydarzenia [...].</p> <p>Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie.</p>

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	Wybicki, •Mazurek Dąbrowskiego.	hymnu.					
26.	Powstańcy styczniowi i podziemne państwo. Zagadnienia: przyczyny i przebieg powstania styczniowego, •Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania styczniowego.	Uczeń wie, co to były branka i Cytadela warszawska. Zna datę rozpoczęcia powstania styczniowego.	Uczeń wie, co to były manifestacje patriotyczne i kto brał w nich udział. Wie, kto to był Romuald Traugutt.	Uczeń wie, że w 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe. Wymienia przyczyny i skutki powstania styczniowego. Rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.	Uczeń opowiada o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.	Uczeń ocenia powstanie styczniowe.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 10) Romualdzie Trauguttie i powstańczym państwie.
27.	W laboratorium wielkiej uczonej. Zagadnienia: • edukacja Marii Skłodowskiej, • największe osiągnięcia naukowe i pozanaukowe Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń wie, z czego zasłynęła Maria Skłodowska-Curie.	Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń wie, kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.	Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 11) laureatce Nagrody Nobla – Marii Skłodowskiej-Curie.
DZIAŁ V. TRUDNE DZIEJE OSTATNICH STU LAT							
30.	Józef Piłsudski i jego żołnierze. Zagadnienia: • polskie formacje	Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Piłsudski.	Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową. Wie, kto to był Roman	Uczeń omawia dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej. Wie, kto to był Józef	Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego.	Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego w czasie I wojny światowej.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 12) Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach.

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	zbrojne w czasie I wojny światowej, • rola Józefa Piłsudskiego w czasie I wojny światowej, • polityka mocarstw wobec Polaków.		Dmowski. Wymienia polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej.	Haller. Rozumie, dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości.			
31.	Miasto z morza. Zagadnienia: • powojenna odbudowa II Rzeczypospolitej, • Eugeniusz Kwiatkowski – port w Gdyni i COP.	Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP.	Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni. Uczeń wie, kto to był Eugeniusz Kwiatkowski.	Uczeń wie, kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski.	Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości.	Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni.
32.	Szare Szeregi. Zagadnienia: polityka Niemiec i Związku Sowieckiego w stosunku do okupowanych ziem polskich, • różne formy oporu Polaków wobec okupantów.	Uczeń wie, co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu. Wie, co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi. Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej.	Uczeń wie, co to były tajne nauczanie i mały sabotaż. Wie, kto to byli „Rudy”, „Alek” i „Zośka”. Opowiada o akcji pod Arsenalem.	Uczeń wie, co to było Polskie Państwo Podziemne. Wymienia i omawia formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków oraz sposoby walki Polaków z okupantami.	Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z prześladowaniami ludności polskiej podczas II wojny światowej i zna lokalnych bohaterów	Uczeń wyjaśnia na przykładzie harcerzy z Szarych Szeregów, czy bohaterowie II wojny światowej mogą być wzorem dla współczesnych dzieci i młodzieży.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 14) „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”.

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
					tego okresu.		
33.	Żołnierze niezłomni. Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie się komunistycznej władzy w Polsce, opór Polaków wobec władzy komunistycznej w pierwszych latach po II wojnie światowej. 	Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej.	Uczeń wie, na czym polegała specyfika władzy komunistów w Polsce. Wie, kto to byli żołnierze niezłomni (wyklęci).	Uczeń wyjaśnia określenie „żołnierze niezłomni”. Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja.	Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych.	Uczeń ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce.	IV. Postacie i wydarzenia [...].
34.	Bohaterowie Solidarności. Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> polskie społeczeństwo i komunistyczne władze, powstanie Solidarności, stan wojenny, okrągły stół i upadek komunistycznej władzy w Polsce. 	Uczeń zna datę roczną powstania Solidarności. Wie, kto to jest Lech Wałęsa.	Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego. Wie, kto to byli Wojciech Jaruzelski i Jerzy Popiełuszko.	Uczeń podaje przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych oraz wprowadzenia stanu wojennego. Dostrzega związek między działalnością Solidarności a obaleniem komunizmu w Polsce. Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych.	Uczeń rozumie znaczenie powstania Solidarności dla historii Polski i Europy.	Uczeń ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 17) „Solidarności” i jej bohaterach.
35.	Papież Polak. Zagadnienia:	Uczeń wie, kto to był Jan Paweł II (Karol	Uczeń wie, kto to był Stefan Wyszyński.	Uczeń opowiada o życiu i działalności	Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego	Uczeń – jeśli to możliwe – znajduje w swojej okolicy	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	<ul style="list-style-type: none"> • młodość i działalność Karola Wojtyły jako biskupa i nauczyciela młodzieży, • papież Jan Paweł II. 	Wojtyła).	Wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża. Zna najważniejsze fakty z życia papieża Polaka.	Jana Pawła II. Uczeń wie, co to były obchody tysiąclecia chrztu Polski.	w powojennej Polsce.	(regionie) miejsca związane z Janem Pawłem II.	i opowiada o: 16) papieżu Janie Pawle II.

Po każdym dziale przewidziana jest lekcja powtórzeniowa i sprawdzian wiadomości.